

AFTONBLADET

Följ @ABLitteratur

1 2 3

Textstorlek:

Boende – en mänsklig rättighet?

Frågan berör mänskliga rättigheter och jämställdhet

Det finns förmodligen en faktor som är gemensam för dem som ännu inte passerat snöret för att vara mitt i livet: bostaden. Å ena sidan tillbringas 20-årsåldern i en instabil till-varo av tillfälliga boenden. Å andra sidan ökar pressen på en bostadskarriär så fort som bara möjligt - åtminstone om man bor i storstadsregionerna. I det senaste numret av tidskriften Fronesis - med tema Hemmet och bostaden - behandlar man boendet ur politiska, sociala och ekonomiska dimensioner. Utförsäljningen av allmännyttan i Alby är ju bara det senaste exemplet på hur bostadsmarknaden mer och mer drivs utifrån vinstintressen.

Statsvetaren Kathleen Arnold diskuterar boende utifrån nationalstatens och medborgarskapets liberala grundpelare om varje människas lika värde. Hon ser att medborgarskap är beroende av individens förmåga att ha en bostad. Medborgaren kan därför forma sin identitet som fullvärdig genom att spegla sig mot den hemlöse, som saknar denna förmåga.

Ingrid Sahlin, professor i socialt arbete, anser att om bostadslöshet tidigare sågs som ett samhällsligt misslyckande, betraktas den numera från statligt håll som något som beror på individuella problem, till exempel missbruk. Därför är de åtgärder som riktas från samhället för att hjälpa bostadslösa i dag en fråga om att leda individen rätt, i stället för att prioritera bostaden som en rättighet i sig. I kontrast står Indien, där man på rättslig väg har prövat den konstitutionella formuleringen om rätten till liv - där skäliga boförhållanden ingår - i tvister där stora grupper av människor har tvångsflyttats från slumområden.

Om staten under de senare decennierna minskat sitt inflytande på bostadssektorn vad gäller nya initiativ till byggen och hyresreglering, är staten ändå närvarande i de mest intima delarna av hemmet genom RUT- och ROT-avdragen. Ironiskt nog leder det till att hemmet ytterligare kommersialiseras, genom det som sociologen Arlie Hochschild beskriver som en outsourcad omsorg - omsorg på entreprenad. Konsekvensen är att relationer och nätverk, som historiskt sett har byggts på utbyten av tjänster och tillit, utarmas. Genusvetaren Emma Strollo menar att det regelverk som i dag råder, med arbetstillstånd kopplade till anställning och dålig insyn inom hemmasektorn, gör att nutidens arbetskraftsinvandrare hamnar i en utsatt situation gentemot arbetsgivaren. Den hushållsnära marknaden är med andra ord köparens.

Frågan om boende och hem är komplex och mynnar ut i frågor som rör mänskliga rättigheter, globalisering och jämställdhet. Den intima

sfär som hemmet utgör har övergått från att vara ett politiserat fält till en marknadsarena och bombarderas med slogans om livspussel och projekt. Men i ljuset av medborgarskapsdiskussionen rör bostaden de mest grundläggande demokratiska värden.

[Loretto Linusson](#)

TIDSKRIFT**Fronesis****Hemmet och bostaden**

Nummer 42-43

Utskriftsdatum: 2013-08-28

Publicerad: 2013-08-12

Webbadress:

<http://www.aftonbladet.se/kultur/bokrecensioner/article17277302.ab>**Tipsa oss!**

MMS & SMS: 71000

Mejla: tipsa@aftonbladet.se

Ring: 08 - 411 11 11

© Aftonbladet